

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Aanneming van Bouwwerk. Gebreken in de Bouwstoffen. Verantwoordelijkheid.

1) PRINCIEP EN GRONDSLAG.

Gelijk de bouwmeester, in principieel, verantwoordelijk is voor de gebreken in plannen en bestek, alsook voor deze in den grond en in de fundamenteën, zoo dient de aannemer principieel aansprakelijk gesteld voor de gebreken in het materiaal dat hij levert, met de uitzonderingen en beperkingen, die hierna volgen.

De aannemer, met de oprichting van een gebouw belast, levert meestal de bouwstoffen zelf, bewerkt en plaatst het materiaal in het gebouw. Regel is dat het door hem geleverd materiaal van aard en hoedanigheid moet zijn, door het bestek beschreven. Hij zal, op dit oogpunt, de aanwijzingen van het bestek op nauwkeurige wijze moeten volgen, op straf van desgevallend verantwoordelijk gesteld te worden of de werken, zonder wijziging, niet te zien opnemen. Een algemeen grondbeginsel wil, dat in alle geval de bouwstoffen deugdelijk moeten zijn en ten volle aan hun bestemming beantwoorden.

Hij moet, vóór het gebruik, tot het onderzoek der bouwstoffen overgaan en dienvolgens hun hoedanigheid weten te beoordeelen. Hij is voor hunne gebreken verantwoordelijk, gelijk elke verkoper verantwoordelijk is voor de slechte hoedanigheid der verkochte goederen (artikel 1641 B. W. B.); als verkoper van bewerkte materialen is hij namelijk gehouden, tot vrijwaring voor hun verborgen gebreken, welke ze ongeschikt maken tot het gebruik waartoe zij bestemd werden.

De behandeling of bewerking van dit materiaal

moet daarbij ook, gelijkvormig de regels der kunst en de voorgeschreven aanwijzingen geschieden. Zoo niet, moet de aannemer voor de schade instaan.

2) MOGELIJKE BEKRACHTIGING OF VERZAKING AAN DEZEN WAARBORG.

Alle tekortkoming van den aannemer aan zijn hoofdzakelijke verplichting van vóór-onderzoek van het materiaal doet zijn verantwoordelijkheid ontstaan. *Al had de bouwheer zelf de gebreken in dit materiaal vóór den bouw kunnen vaststellen of zelfs feitelijk vastgesteld, of nog het materiaal vóór het gebruik onderzocht.*

Noch het onderzoek van het materiaal, noch de kennis der gebreken bij den eigenaar of den bouwmeester, beduidt bekrachtiging of verzaking aan den waarborg, *die hoofdzakelijk op de openbare veiligheid gesteund is.* Hieruit vloeit dat voormelde regel slechts van toepassing is op groote gebreken, die de openbare veiligheid aanbelangen.

Alle akten, in strijd met de openbare orde, zijn nietig en dulden noch bekrachtiging, noch verzaking. Artikel 6 B. W. B. luidt als volgt : «Men kan door bijzondere overeenkomsten niet afwijken van wetten, die de openbare orde en de goede zeden aanbelangen», en artikel 1133 B. W. B. bepaalt, «dat de oorzaak ongeoorloofd is, wanneer zij door de wet verboden is, of strijdig met de goede zeden of met de openbare orde.» De verbintenis om een ongeoorloofde oorzaak aangegeven, kan geen uitwissel hebben. (Artikel 1131 B. W. B.)

Dienvolgens zou de bekrachtiging van den eige-

naar, den aannemer alleenlijk kunnen ontlasten wegens lichte gebreken, die de openbare veiligheid niet in gevaar brengen.

3) UIT HOOFDE VAN WELKE GEBREKEN IN DE BOUWSTOFFEN IS DE AANNEMER VERANTWOORDELIJK ? UITZONDERING.

Regel is dat de aannemer alleenlijk voor de *innerlijke gebreken* der gebruikte bouwstoffen verantwoordelijk is (voor de verborgen, zoowel als voor de zichtbare gebreken, die de sterkte of het bestaan van het gebouw merkkelijk in gevaar brengen) en niet voor de keuze zelve dezer bouwstoffen, zooals ze in plannen en bestek voorzien werden. Wanneer de keuze zelve van het materiaal gebrekkig is, maakt dit veeleer een gebrek uit, *in plannen of bestek*, waarvoor de *opsteller* van plannen of bestek alleen verantwoordelijk is.

Er werd gevonnisd dat de gebrekkige samenstelling van cement, door den bouwmeester in het bestek voorgeschreven en door den aannemer, onder leiding en met goedkeuring van den bouwmeester bewerkt, geen verantwoordelijkheid doet ontstaan lastens den aannemer. (1)

Zoo het gebrekkig materiaal (gebreken, voortkomende uit den aard of de afmetingen van het materiaal) nauwkeurig voorgeschreven werd in het bestek, door den bouwmeester, is de aannemer, in principie, van alle verantwoordelijkheid ontlast, bij stipite uitvoering en bewerking van dit nauwkeurig voorgeschreven materiaal (2) voor zooveel hij dit materiaal niet wist gebrekkig te zijn, of dit niet weten moest, in zijn hoedanigheid van bevoegd aannemer (feitelijke kwestie). De reden hiervan is dat, buiten dit geval, de eigenaar zich had moeten beroepen op een meer gevoegden bouwmeester.

De laatste beperking is van 't allergrootste belang. Hoewel zekere rechtsleer de meening toegedaan is, dat de aannemer, buiten alle verantwoordelijkheid blijft, zoodra het bewezen is, dat het gebruik van gebrekkig materiaal hem uitdrukkelijk door den bouwmeester bevolen werd (3), kunnen wij, deze zienswijze niet zonder beperking biptreden. Zooals Delvaux het op meesterlijke wijze uitlegt « is de aannemer tot een blinde en volstrekte gehoorzaamheid niet gehouden, zijne beroepskennis verplicht hem, de onderrichtingen van den bouwmeester te beoordeelen. Hij moet ze volkomen afwijzen, indien zij hem van aard schijnen het verlies van het gebouw te veroorzaken. Niettemin ware er reden tot merkkelijke vermindering van verantwoordelijkheid ten bate van den aannemer. (4)

4) VOORBEELDEN.

Wij kunnen als voorbeelden van gebreken, in de bouwstoffen, volgende gevallen aanhalen, waarover er gevonnisd werd :

het gebruik van ongeschikt aanvullingsmateriaal : vuur-bestendig loogzout of Fransche roode potasch, waarvan de zoutbestanddeelen de desagregatie en de beschadiging van een vloer veroorzaakt hebben; (5)

de breuk van een ijzeren bout, die de instorting van een dak veroorzaakt heeft; (6)

het gebruik en de bewerking van wormstekig hout, waardoor voornamelijk deelen van een gebouw in gevaar zijn; de aanwezigheid in het houtwerk, dat sprinthout bevat, van insecten, die gaatjes in parketvloeren maken en het hout besmetten;

het gebruik van mortel of cement, waarvan de bestanddeelen niet gelijkvormig zijn met de regels der bouwkunst en waardoor het geheel of gedeeltelijk vergaan van het gebouw wordt veroorzaakt, enz., enz.

5) MEDE-VERANTWOORDELIJKHEID VAN DEN BOUWMEESTER.

De schuld, bestaande in het gebruik van gebrekkig materiaal, waarover in principie de aannemer dient verantwoordelijk gesteld, kan ook — gedeeltelijk — ten laste gelegd worden van den bouwmeester, die met de leiding, het bestuur en het toezicht der werken belast werd.

Wanneer zal de bouwmeester samen met den aannemer voor gebreken in bouwstoffen verantwoordelijk gesteld worden?

In 't algemeen, telkens hij, door nalatigheid, onervarenheid, onbekwaamheid of kwade trouw, aan het toezicht, waartoe hij gehouden was, te kort gekomen is.

Om de medeverantwoordelijkheid van den bouwmeester te doen ontstaan, wordt geen speciaal beding in het lastenboek vereischt, waarbij de aannemer verplicht wordt het materiaal, vóór de bewerking, aan de goedkeuring van den bouwmeester te onderwerpen.

Zoodra het toezicht over den bouw op den bouwmeester rust, is hij verplicht de bouwstoffen, die door den aannemer geleverd, bewerkt en geplaatst worden, te onderzoeken en onmeedoogend te weigeren, indien zij tot de bestemming ongeschikt zijn en niet mogen goedgekeurd worden. Hij mag ongeschikte of gebrekkig bouwstoffen niet aanvaarden, noch laten bewerken en plaatsen, op straf van persoonlijke mede-verantwoordelijkheid. (7)

Deze mede-verantwoordelijkheid — op een contractuele schuld gesteund (artikel 1792 en 2270 B. W. B.) — dient beoordeeld in de mate zijner schuld. De Rechtbank behoudt alle recht van beoordeeling, na, gebeurlijk, het advies van deskundigen ingewonnen te hebben.

Men weet dat er in principie geen hoofdelijke (solidaire) verantwoordelijkheid bestaat, zonder bijzonder beding.

Hier ook is de verantwoordelijkheid van den bouwmeester buiten zake, indien hij de gebreken in de bouwstoffen *onmogelijk had kunnen bestatigen*. (8)

Zoo de volstreckte onmogelijkheid van bestatiging klaarblijkelijk is bewezen, is hij aan zijn verplichting van toezicht niet te kort gebleven.

De gebreken in het materiaal moeten dus *voor bevoegde vaklieden zichtbaar* zijn, om hem hiervoor mede-verantwoordelijk te stellen. Op dit oogpunt verschilt zijn verantwoordelijkheid met deze van den aannemer, die, zooals wij, het hooger verklaarden, zoowel voor de verborgen, als voor de zichtbare gebreken (welke de sterkte van het gebouw in gevaar brengen) van het door hem geleverd en gebruikt materiaal verantwoordelijk is.

Aldus werd er meermaals gevonnisd :

« Juge que l'entrepreneur est responsable à la fois des vices cachés et des vices apparents des matériaux qu'il fournit, mais que l'architecte dirigeant et surveillant, ne répond que des vices apparents; que des bois atteints de l'infection mycotique ont certainement, au moment de leur emploi dans une construction, un aspect particulier et des tares spéciales reconnaissables par les hommes de métier, mais que si cette maladie et ses conséquences n'étaient point encore révélées par la science au moment de l'emploi du bois ceux-ci sont en réalité atteints d'un vice caché, qui exclut la responsabilité de l'architecte. » (9)

De bouwmeester zal ook mede-verantwoordelijk kunnen gesteld worden, *telkens hij de gebreken in de bouwstoffen gekend heeft of had moeten kennen en het gebruik, de bewerking en het plaatsen van gebrekkig materiaal gedoogd heeft*.

De aannemer mag gebrekkig materiaal noch bewerken, noch plaatsen, op straf van verantwoordelijkheid; de bouwmeester, leider der werken, moet, van zijnen kant, het gebrekkig materiaal afwijzen en, desgevallend, moet hij, zoo het materiaal reeds ingewerkt of geplaatst is, de werken op de kosten van den aannemer doen afbreken en deze met goed en geschikt materiaal opnieuw doen uitvoeren, op straf van persoonlijke mede-verantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid van den aannemer kan zelfs merkkelijk verminderen door het feit, dat de bouwmeester, met het toezicht belast, zijn goedkeuring of stilzwijgende instemming gegeven heeft.

« Juge que l'architecte, qui n'a pas, ainsi que le droit, lui en avait été donné, fait démolir et reconstruire aux frais de l'entrepreneur les ouvrages d'une exécution vicieuse ou auxquels ont été employés de mauvais matériaux, peut être déclaré responsable vis-à-vis du propriétaire d'une certaine quotité du dommage occasionné; en vain, préten-

drait-il, que la totalité de ce dommage doit être mise à charge de l'entrepreneur. » (10)

« Juge que lorsqu'un entrepreneur a employé des pièces de bois déjà atteints de germes de contamination, sans avoir pris aucune mesure propre à lui faire reconnaître l'existence de ce vice caché, et que l'architecte a manqué de surveillance en acceptant les bois sans vérification préalable, une part dans les frais de réfection rendus nécessaires par l'emploi de ces matériaux, doit être mise à la charge de chacun d'eux. » (11)

6) ONVERANTWOORDELIJKHEID VAN DEN BOUWMEESTER, UITSLUITEND OPSTELLER VAN PLANNEN EN BESTK.

Buiten de gevallen van onverantwoordelijkheid — hierboven aangehaald — dient nog een ander geval aangestipt : namelijk, wanneer de bouwmeester wel met opmaken van plannen en bestek, maar niet met de leiding en het toezicht der werken belast werd.

Hij is dan ook van alle verantwoordelijkheid onlastwegens *het gebruikt materiaal*. (12) In geval van betwisting dient het bewijs van leiding en toezicht, door den eischer in verantwoordelijkheid geleverd, bij middel der gewone regels van het Burgerlijk Wetboek. (13)

Er valt hier op te merken, dat het enkel feit van een bouwmeester met het opmaken van plannen en bestek te belasten, in 't algemeen het recht van toezicht en leiding niet mede insluit. Beide werkzaamheden zijn afzonderlijk van elkander en alle overeenkomsten dienen uitgelegd — naar hun voorwerp — op beperkende wijze. (14)

7) BOUWSTOFFEN DOOR DEN EIGENAAR GELEVERD.

De regels die wij hierboven hebben aangestipt, zijn toepasselijk op het geval dat de bouwstoffen *door den aannemer* geleverd worden, zooals dit, overigens, meestal geschiedt. Quid, wanneer zij *door den eigenaar* geleverd worden?

Aannemer zoowel als bouwmeester, zijn dan ook verplicht ze te onderzoeken en goed- of af te keuren, vóór alle gebruik. Zij moeten gebrekkige bouwstoffen weigeren, indien zij tot de bestemming, waartoe zij dienen moeten, niet geschikt blijken. Hun beoordeeling wordt hier ook vereischt, *om zelfde redenen van openbare orde*.

« Jugé que la responsabilité de l'architecte subsiste même dans l'hypothèse où le propriétaire présente lui imposer l'emploi de matériaux déterminés; il est de son devoir de les refuser, s'ils sont de nature à faire courir un danger à l'édifice; il doit même se retirer, s'il ne peut parvenir à vaincre la résistance, qui lui est opposée. » (15)

Een geschreven toelating of bevel van den eigenaar ware onvoldoende, om hun verantwoordelijk-

heid te doen othouden. (16) De bouwmeester zal den eigenaar verwittigen dat hij genoodzaakt wordt aan alle verder toezicht der werken te verzaken, zoo het gebruik van gebrekkige materialen verder wordt vereischt.

Twijfel kan eenigszins bestaan, wanneer de eigenaar, *in de bouwkunst* ervaren, gebrekkige bouwstoffen heeft geëischt, ondanks het advies van den bouwmeester: Bormans (17) besluit, in dit geval, tot alle ontlasting van verantwoordelijkheid voor den bouwmeester.

Aan het principieel der verantwoordelijkheid van aannemer en bouwmeester, voor het gebruik van gebrekkig materiaal *door den eigenaar geleverd*, dient een belangrijke beperking aangebracht: deze gebreken moeten zichtbaar zijn, op het oogenblik dat zij geleverd worden, om de verantwoordelijkheid te doen ontstaan: het gebrekkig hout, door den eigenaar geleverd, kan slechts tot verantwoordelijkheid van aannemer en bouwmeester aanleiding geven, indien het gebrek zich toen op uitwendige wijze veropenbaarde en door hen kon bestadigd worden. (18)

Buiten het materiaal dat bouwmeester en aannemer, volkomen moeten afwijzen, om reden van *zichtbare* gebrekkigheid of ongeschiktheid, is de eigenaar vrij in zijn keuze van het te gebruiken materiaal en rust op hem alleen de volle verantwoordelijkheid.

Bouwmeester en aannemer zijn volkomen ontlast, telkens het bewezen is of klaarblijkelijk voorkomt, dat zij, *op louter technisch gebied*, zich, op redelijke wijze, niet konden verzetten tegen de uitvoering van bevolen werken, met bewerking van door den eigenaar verkozen materiaal. (19)

Wij hoeven niet aan te dringen op de verantwoordelijkheid van den aannemer, voor de beschadiging, die hij door zijne bewerking veroorzaakt aan goede bouwstoffen, door den eigenaar geleverd: om reden zijner persoonlijke schuld (gebrekkige bewerking) is hij natuurlijk tot herstel of herplaatsing op zijne kosten, gehouden. De bouwmeester, die aan zijn verplichting van toezicht te kort gekomen is, zal hiervoor ook gedeeltelijk verantwoordelijk kunnen gesteld worden.

8) STRAFRECHTERLIJKE VORDERING.

Kan het bedrog, gepleegd in de levering en de beeerking van materiaal, tot strafrechterlijke vordering tegen den aannemer, aanleiding geven?

Wordt als strafbaar bedrog aangezien, dit van den verkooper

a) *Betrekkelijk den aard of den oorsprong der verkochte zaak*, wanneer hij een zaak aan een persoon verkocht of geleverd heeft, die, in den schijn, geleek, aan deze, welke deze persoon gekocht heeft of geloofde te koopen. (art. 488 B.W.B.)

Krachtens art. 499 S.W.B. is er ook strafbaar bedrog vanwege den verkooper, in geval van bedrieglijke handelingen, *betrekkelijk de hoeveelheid der verkochte voorwerpen*.

Beide wetsbepalingen, zijn slechts op verkoop en dienstverhuring van toepassing, en in 't algemeen niet op werkaanneming.

Dengelijk bedrog, wordt slechts, in aannemingen voor rekening van Leger en Zeewezen, als wanbedrijf gestraft, door art. 292 van het strafwetboek van Zeewezen.

9) BOUWSTOFFEN DOOR DEN BOUWMEESTER ALLEEN VERKOZEN BIJ DE LEVERANCIERS VAN DEN AANNEMER.

Het gebeurt dat de bouwmeester alleen, bouwstoffen gaat kiezen, bij de leveranciers van den aannemer. Hij is dan, voor zijne keuze verantwoordelijk, ten ware men bewees dat er volstrekte onmogelijkheid bestond de gebreken te bespeuren.

Zooniet, is hij verantwoordelijk — gebeurlijk met den aannemer, indien, deze laatste wist of als aannemer moest weten, dat de verkozen materialen gebrekkig waren. Hij vermog immers geen bouwstoffen te bewerken, noch te gebruiken, die hij weet gebrekkig te zijn of waarvan hij de gebreken moest kennen, — al waren zij door den bouwmeester zelf verkozen.

- (1) Comm. Liège 19/5/1905 Pas. 1906 III 105.
- (2) Nivelles 22/6/1882 Pas. 1883 p. 110 Cass. 19/2/1864 Pas. p. 179 Brux. 16/4/1866 Pas. 1870 p. 153.
- (3) Bosmans I 668; Frémy Ligneville et Perriquet I, 134.
- (4) Delvaux Entrepr. trav. n° 312 Pand. belges v° Entrepr. d'ouvr. n° 338.
- (5) Liège 14/12/1878 (Pasic. 1879 II 70).
- (6) Cons. d'Etat 23/3/1890 D.P. 1891/5/526.
- (7) Civ. Brux. 8/6/1892 P.P. 1893 N° 245-Trib. civ. Namur 5/2/1889 P.P. 1889 n° 1334 Delvaux Entrepr. trav. n° 306.
- (8) Appel Paris 3/3/1843 Cass. fr. 12/11/1844 (Journ. Pal. 1845 I 256) Appel Rennes 3/7/1908 (Gaz. 1909/21 87).
- (9) App. Rennes 3/7/1908 aangehaald door Delvaux Entrepr. trav. sub n° 308.
- (10) Cons. d'Etat 7/7/1853 (D. P. 1854/3/9).
- (11) Cons. d'Etat 25/6/1879 (D. P. 1898-3-93).
- (12) Doch niet wegens de keuze zelve van het materiaal, in plannen en bestek voorgeschreven (zie n° 3 hierboven).
- (13) Brux. 1/2/1883 (Journ. Trib. 1883-168) Trib. Brux 29/3/1893 (Pas. 1893 III 266).
- (14) Trib. civ. Arlon 4/3/1903 (P.P. 1906 n° 202) zie nochtans contra: J. de P. Ixelles 29/3/1907 (Journ. Trib. 1907 599).
- (15) Civ. Limoges 8/11/1899 (Gaz. Palais 1900-1-141).
- (16) Zie Laurent Drt Civ. t. 26 n° 35.
- (17) Bormans Répert des Constructions.
- (18) Trib. Comm. Gand 9/1/1909 (Jur. Comm. Fl. 1905/p. 259). Trib. Civ. Br. 12 oct. 1898 (P.P. 1899/781).
- (19) Cacc fr. 16/5/1904 Sir. 1910 I 132. Civ. Nice 4/11/1912 Gaz. Trib. 6/12/1912.

ANDRE RODENBACH,
Doctor in de rechten
pleitbezorger Gent

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 11 April 1935.

Voorzitter : M. Minnens.
Raadsheeren : Poll en Verhulst.
Advokaat-Generaal : M. De Bie.
Pl. : Mters Poot en Samyn.

I. H. AUTEURSRECHT. — S.A.C.E.M. — BESTAAN IN BELGIE. — RECHTSTREEKSCH en PERSONLIJK RECHT OM OP TE TREDEN.
III. VENNOOTSCHAPPEN. — BURGERLIJKE VENNOOTSCHAPPEN. — ART. 173 NIET VAN TOEPASSING.

De S.A.C.E.M. is een burgerlijke vennootschap van Fransch recht die op wettige wijze te Parijs werd opgericht en waarvan de statuten regelmatig werden neergelegd; volgens het Fransch-Belgisch verdrag van 6 October 1927, wordt de wettelijkheid van de oprichting der in de artikel 5 van het verdrag bedoelde vennootschappen en hunne bekwaamheid om in rechte op te treden vastgesteld volgens hunne statuten en volgens de wetgeving van het land waar zij opgericht werden;

De S.A.C.E.M. heeft zelf bij het instellen der rechtsvordering een persoonlijk belang, vermits artikel 6 der statuten haar toelaat een deel van de verschuldigde auteursrechten ten haren voordeele af te houden;

Artikel 173 der samengeördende wetten op de handelsvennootschappen is niet toepasselijk op de burgerlijke vennootschappen ;

De burgerlijke Maatschappij in Fransch Recht «Société des auteurs, enz.» t/ Cuvelier en S. V. Hulsterloo.

Beticht van : uitvoeren van muziekstukken zonder toelating, bij middel van radiopost T. S. F. in het Vlaamsch Huis, te Brugge, Hallestraat, op 5 Maart 1932;

De vordering niet ontvankelijk verklaard en de vervolgende partij veroordeeld tot de kosten waarin begrepen deze der openbare partij, deze begroot op 15.75 fr.

Bij vonnis der boetstraffelijke rechtbank van Brugge, zetelende met 3 rechters, gedagteekend, 23 Februari 1933, waarvan de burgerlijke partij en het Openbaar Ministerie beroep hebben ingesteld, beiden op 1 Maart 1933;

Gehoord den heer raadsheer Poll in zijn verslag gedaan ter openbare zitting;

Gehoord de burgerlijke partij, vertegenwoordigd door Mter Van Heuverswyn, avoué bij dit Hof, in hare besluitselen, alsook haar raadsman Mter Poot, advokaat te Brussel, in zijn middelen tot staving derzelve;

Gehoord in zijnen eisch den heer De Bie, advokaat-generaal;

Gehoord den betichte in zijn middelen van verdediging voorgedragen door hem zelve als door Mter Samyn, advokaat te Brugge;

Overwegende dat de samenwerkende Vennootschap

«Hulsterloo», alhoewel behoorlijk gedagvaard en opgeroepen ter zitting niet verscheen;

Gezien de dagvaarding, alsmede de andere stukken van het bundel;

Overwegende dat de beroepen regelmatig en in den bij de wet bepaalde termijn zijn ingesteld geworden;

Overwegende dat de verjaring der strafvordering geldig besluit werd door het hooger beroep van het Openbaar Ministerie, d.d. 1 Maart 1933;

A. — Ten aanzien van de door beklagde voorgestelde middelen van niet ontvankelijkheid;

Overwegende dat ongetwijfeld de beroepster «Société française des Auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (S.A.C.E.M.) en er bestaat overigens dienaangaande geen betwisting, is een burgerlijke vennootschap van het Fransch recht, die wettelijk te Parijs werd opgericht en waarvan de statuten regelmatig werden neergelegd;

Overwegende dat, naar luid van het Fransch-Belgisch verdrag van 6 October 1927, de wettelijkheid van de oprichting der in artikel 5 bedoelde vennootschappen en hun bekwaamheid om in rechte op te treden, worden vastgesteld volgens hunne statuten en volgens de wetgeving van het land waar zij opgericht werden;

Overwegende dat uit de voorgelegde stukken het bewijs voortvloeit van het wettelijk bestaan in Frankrijk en van het burgerlijk karakter van de «Société Française des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique»; dat derhalve deze vennootschap, ten gevolge van het bij het verdrag aangenomen stelsel van wederkeerigheid voor de Belgische rechtbanken in rechte vermog op te treden;

Overwegende dat bij de statuten van de S.A.C.E.M. aan de leden van den raad van beheer de macht wordt verleend tot het instellen van alle rechtstreeks of onrechtstreeks met het maatschappelijk doel in verband staande rechtsvorderingen welk een lid der vennootschap uit hoofde van de uitvoering zijner werken en de erop betrekking hebbende auteursrechten zou kunnen bezitten;

Overwegende dat het is bewezen dat de auteurs, of de rechthebbenden van de auteurs, wier werken zouden uitgevoerd zijn geweest, tot de vennootschap zijn toegetreden; dat de raad van beheer in de statuten de vereischte hoedanigheid put om de verdediging van de belangen der leden waar te nemen; dat de vennootschap zelve, bij het instellen der rechtsvordering, een rechtstreeksch en persoonlijk belang heeft, vermits artikel 6 der statuten haar toelaat een deel van de verschuldigde auteursrechten ten haren voordeele af te houden;

Overwegende dat uit voorafgaande beweegredenen dient te worden afgeleid : 1° dat in zake van de toepassing der rechtsspreuk : «Nul ne plaide par procureur», geen spraak kan wezen; 2° dat de vennootschap, op grond van het persoonlijk nadeel haar door de overtreding berokkend bij toepassing van artikel 26 der wet op de auteursrechten, klacht vermog in te dienen;

Overwegende dat beklagde in zijn besluiten aanvoert dat het in beginsel zeker is dat de vreemde ven-

nootschappen, die uitsluitend van vreemde nationaliteit zijn gebleven, enkel behoeven, op regelmatige wijze, opgericht te zijn geweest in het land waartoe zij behooren, om bij machte te zijn geldige verrichtingen in België te doen en alhier in rechte te kunnen optreden, maar dat zulks niet meer het geval is, wanneer de vreemde vennootschap zich, om zoo te zeggen, in tweeën verdeelt en overgaat tot de oprichting in België van een filiaal of een bijhuis, met eigenen afzonderlijken wenkkring;

Overwegende dat, ingevolge artikel 5 van het Fransch-Belgisch Verdrag van 6 October 1927 de burgerlijke handels, nijverheids, financieele en verzekeringsmaatschappijen, die in een van beide landen, overeenkomstig de wetten van dit land, zijn opgericht geworden, het recht hebben, mits zich naar de wetgeving betreffende het onderwerp in het ander land te gedragen, hun werkzaamheid op het grondgebied van dit laatste land uit te oefenen, er zich te vestigen en er filialen, bijhuizen of agentschappen te stichten;

Overwegende dat door beklaagde wordt staande gehouden dat, bij toepassing van die bepaling, de beroepster verplicht was haar statuten in België bekend te maken en dat, bij gebrek van die formaliteit nageleefd te hebben, zij niet ontvankelijk in haar vordering moet worden verklaard;

Overwegende dat weliswaar bij artikel 173 der samengeordende wetten op de vennootschappen van koophandel wordt bepaald dat de artikelen aangaande de bekendmaking van de akten en de balansen alsmede artikel 79 toepasselijk zijn op de vreemde vennootschappen die in België een bijhuis of om het even welken zetel van het bedrijf zouden oprichten, maar dat die bepaling enkel op de vennootschappen van koophandel mag worden toegepast, zoodat de S. A. C. E. M., welke een burgerlijke vennootschap is, aan gezegde maatregelen van openbaarheid niet is onderworpen;

Overwegende dat vermits de S. A. C. E. M. een rechtstreeksch en persoonlijk belang bij de vordering heeft, zij niet gehouden was de nationaliteit aan te duiden der auteurs, alle leden van de vennootschap, wier werken op ongeoorloofde wijze zouden uitgevoerd zijn geweest;

B. Ten gronde :

Overwegende dat de zaak zich in staat van wijzen bevindt en er termijn zijn opdat het Hof dezelve tot zich strekke;

Overwegende dat alle openbare uitvoering, hoe die ook geschiedde, van een muziekwerk, dat geen publiek domein is geworden, aanleiding geeft tot het betalen van auteurs-rechten;

Overwegende dat de ongeoorloofde uitvoering van muziekwerken door alle rechtsmiddelen mag worden bewezen;

Overwegende dat de onnauwkeurige, en overigens tegenstrijdige, verklaringen der getuigen door den eersten rechter ter terechtzitting onderhoord, niet toelaten te beslissen dat aangeklaagde werkelijk de feiten gepleegd heeft welke in de dagvaarding vermeld staan;

Om die redenen :

Het Hof,

Alle andere of verdere besluiten als ongegrond verwerpende;

Ontvangt de beroepen en erop wijzende bij tegen-

spraak jegens Cuvelier, en bij verstek jegens de vennootschap «Hulsterloo»;

Doet te niet het beroepen vonnis, trekt de zaak tot zich en opnieuw beslissende;

A. Ten aanzien van de strafvordering;

Zegt dat de verjaring der strafvordering op geldige wijze door de hierboven aangeduide akte is gestuit geworden;

Verklaart de vordering, zooals zij werd ingesteld, ontvankelijk;

Zegt dat het niet bewezen is, dat aangeklaagde zich plichtig heeft gemaakt aan de feiten hem ten laste gelegd;

Verzendt hem van het vervolg zonder kosten;

Verwijst de burgerlijke partij tot de gerechtskosten van beide aanleggen, begroot op 77.43 fr.;

B. Ten aanzien van de burgerlijke rechtsvordering;

Verklaart de burgerlijke partij ontvankelijk in hare vordering maar zegt dat de aanvraag niet gegrond is, diensvolgens ontzegt de burgerlijke partij van haren eisch;

Zegt dat de kosten van beide aanleggen ten laste zullen blijven van de burgerlijke partij.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL.

20 Februari 1935.

Voorzitter : M. Joly.

Raadsheeren : MM. De Potter en Simon.

Advocaat-Generaal : M. Colard.

BEROEP. — TWEE VONNISSEN WAARTEGEN
BEROEP MOGELIJK. — TWIJFEL ONMOGELIJK.
— GELDIGHED DER BEROEPSACTE.
VERKOOP. — EIGENDOMSOVERDRACHT.

Wanneer een beroepsacte niet vermeldt tegen welk der twee vonnissen beroep werd aangeteekend, doch het door de bestanddeelen der zaak aan geen twijfel onderhevig is welk vonnis bedoeld werd, is de beroepsacte geldig.

Een verkoop wordt juridisch onderscheiden van een verhuring door het bestanddeel der eigendomsoverdracht die een verkoop kenmerkt.

B. t/ J. Antwerpen.

Overwegende dat de ontvankelijkheid van het beroep wordt betwist onder voorwendsel van onvoldoende bepaling en tevens van inwilliging van het bestreden vonnis;

Overwegende dat de eerste van beide gronden tot niet-ontvankelijkheid gesteund is op het feit dat alhoewel op 29 Juni 1933 twee vonnissen tusschen partijen door de burgerlijke rechtbank van Antwerpen werden verleend, namelijk een vonnis inzake stad Antwerpen tegen Lucien Demeerel, onteigende eigenaar en Cyriel Bustran, tusschenkomende partij en een vonnis in de zaak strekkende tot vernieuwing van huur ingeleid door Cyriel Bustran tegen Lucien Demeerel, verweerder en de stad Antwerpen tusschenkomende partij, de akte van beroep niet aanduidt tegen welk van bewuste gerechtelijke beslissingen beroep wordt ingesteld;

Overwegende dat de aanduiding waarvan gewag geen wezenlijke vereischte daarstelt tot de geldig-

heid van bovenvermelde akte, dat geen van beide beroepenen hieraan heeft kunnen twijfelen dat het beroep gericht was tegen het vonnis uitgesproken inzake huurvernieuwing, venmits, ten eerste dit vonnis alleen aan beroeper betekend werd, en ten tweede, de akte van beroep aanleiding heeft gegeven tot de heffing van het registratierecht van 150 frank, terwijl inzake van onteigening, geen registratierecht op die akte wordt geheven, hetgeen Demeerel en des te meer nog de stad Antwerpen ongetwijfeld wel weten;

Overwegende dat beroepenen bovendien opwerpen dat aanlegger in beroep zich voor den voorzitter der Burgerlijke rechtbank van Antwerpen, zitting houdend in kortgeding accoord heeft verklaard, het gehuurde huis te verlaten;

Overwegende dat beroeper tot uitdrijving in kortgeding werd veroordeeld, dat dit bevel bij voorraad uitvoerbaar was en dat overigens de beslechting in kortgeding geen invloed uitoefent over den grond van de zaak;

Oeverwegende dat dienvolgens de verhuizing van den beroeper het verval niet medebrengt van het recht om een huurvernieuwing te eischen;

Overwegende dat de eisch, ingesteld door Bustran, hiertoe strekt dat de opzeg door beroepene en oorspronkelijke verweerder Demeerel, aan beroeper gegeven den 1 April 1933 ongeldig zou worden verklaard, en tevens in rechte zou worden gezegd dat Demeerel gehouden is beroeper's huur te verlengen voor een nieuw termijn van 9 jaren, mits betaling van een jaarlijkschen huurprijs van veertien duizend driehonderd vijftig frank, of dezen welke zal worden vastgesteld door deskundigen die door de rechtbank zullen worden benoemd;

Overwegende dat volgens de bewoordingen van het op 1 April 1924, tusschen partijen aangegaan kontrakt beroeper Demeerel de uitbating van de beenhouwenij Wiegstraat, nr 10 te Antwerpen heeft afgestaan voor een termijn van negen jaren ingaande op 1 April 1924 en eindigende op 1 April 1933, mits den prijs van negentig duizend frank, betaalbaar met negen afkortingen, van tien duizend frank elk, en mits zes maandelijksche betaling van een intrest tegen 7 t. sh. op de te betalen blijvende afkortingen; dat tevens bovengemelde beroepene aan beroeper den winkel, bureau, verandah, keuken, ijskelder en 2 vertrekken van het huis gelegen Wiegstraat nr 10, te Antwerpen, heeft verhuurd voor een termijn van negen jaren, aanvang nemende op 1 April 1924 voor een huurprijs van negen duizend frank per jaar;

Overwegende dat de overeenkomst waarover het geschil loopt uitdrukkelijk bepaalt:

« Na verloop van negen jaren verbindt zich de ondergeteekende eenerzijds (beroepene Demeerel) een nieuw huurkontrakt toe te kennen aan den ondergeteekende anderzijds (beroeper), doch mits een prijs welke een jaar voor het einde van het tegenwoordig kontrakt tusschen partijen zal moeten vastgesteld worden »;

Overwegende dat dit beding een eenzijdige belofte van verhuring daanstelt wier tenuitvoerbrenging slechts moest geschieden op voorwaarde dat partijen op 1 April 1932 uiterlijk, accoord zouden gaan op het wezenlijk bestanddeel der verhuring, dat in de belofte niet bepaald was geworden, namelijk de huurprijs;

Overwegende dat beroeper niet betwist dat die voorwaarde niet vervuld werd, doch het ontbreken ervan

aan de kwade trouw toeschrijft van beroepene Demeerel, die, volgens beroeper beweert, onzinnige tegenvoorstellen heeft gedaan om zich te onttrekken aan de verplichtingen die uit zijn belofte voortvloeienden.

Overwegende dat de tusschen partijen gesloten overeenkomst, alhoewel meervoudig toch een geheel uitmaakt, waarvan de verschillende deelen niet afzonderlijk mogen beschouwd worden;

Overwegende dat op 25 Maart 1932, beroeper aan beroepene heeft doen betekenen, dat hij bereid was om voortaan een huursom, beloopende 13.500 frank per jaar te betalen of een andere, welke door deskundigen zou worden vastgesteld met aanmaning een nieuw huurkontrakt aan te gaan;

Overwegende dat terecht, voor beweegredenen welke het Hof aanneemt de eerste rechter heeft beslist dat niettegenstaande de bewoordingen «afstaan» «overdracht», welke in het kontrakt voorkomen, beroepene het handelsfonds niet verkocht, doch wel verhuurd heeft; dat overigens de overdracht van het eigendomsrecht waardoor de verkoop van uit juridisch oogpunt gekenmerkt wordt, absoluut onverenigbaar is met de omstandigheid, uitdrukkelijk vermeld in de betwiste overeenkomst, dat de uitbating van de handelszaak voor een termijn van negen jaar werd toegestaan;

Overwegende dat beroeper nooit een aanbod heeft gedaan voor de verlenging der verhuring van de handelszaak en heden nog beweert dat hij eigenaar is van bewuste zaak;

Overwegende dat het derhalve beslist uitgesloten is, dat partijen accoord hadden kunnen gaan op 1 April 1932, dag welke daartoe laatst dienend was;

Overwegende dat in dien stand der zaken het ontbreken der voorwaarde onder dewelke beroepene Demeerel verplicht was een vernieuwing van huur toe te staan, niet kan toegeschreven worden aan de kwade trouw van laatstgenoemde partij;

Om deze beweegredenen,

Het Hof :

Gehoord het eensluidend advies van den heer advocaat-generaal Colard, dat ter openbare terechtzitting werd uitgebracht;

Alle wijdere of tegenstrijdige besluiten afwijzende. Ontvangt het beroep : Verklaart het ongegrond, dienvolgens doet het te niet. Bevestigt het vonnis waartegen beroep;

Verwijst beroeper in de op het hooger beroep gevallen gerechtskosten.

NOTA. — Cf. Brussel, 30 Sept. 1933, Pas. 1934. II. 50 en 18 November 1933. Pas. 1934. II. 82.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE TURNHOUT

12 April 1935.

Voorzitter : M. Charles Janssens.
Op. Min. : M. Marcel Tollebeek.
Pleiters : Mters Jansen en Versteyleen.

OVERLIJDEN VAN DEN BETICHTE. — UITDOO-
VING VAN DE OPENBARE ACTIE. — BURGER-
LIJKE PARTIJ TEGEN DE VERTEGENWOORDI-
GERS VAN DEN BETICHTE ONTVANKELIJK.

Wanneer een burgerlijke partij aangesteld is geweest voor de Correctioneele Rechtbank tegen een betichte, die daarna overlijdt, is de burgerlijke partij, ondanks de uitdooving van de openbare actie, gemachtigd om de vertegenwoordigers van den betichte voor de Correctioneele Rechtbank te dagvaarden.

ADVIES VAN HET OPENBAAR MINISTERIE.

Op Vrijdag, 21 April 1933 werd Broeckx Joannes Augustus voor de Correctioneele Rechtbank gedagvaard. Hij was beticht van vrijwillig verwondingen of slagen met onbekwaamheid tot persoonlijke arbeid te hebben toegebracht aan Wens, Jozef, feit dat plaats greep te Turnhout op 30 December 1932.

De zaak werd op verzoek van betichte, die ziek was, beurtelings uitgesteld op 19 Mei en op 23 Juni 1933. Op dezen laatsten datum werd de zaak bij verstek behandeld, doch de advocaat der verdediging vroeg opnieuw den uitstel der zaak, daar betichte nog steeds door ziekte belet was ter zitting te verschijnen.

Het slachtoffer Wens Jozef, na onderhoord te zijn geweest, stelde zich ter zitting van 23 Juni 1933 aan als burgerlijke partij.

In overeenstemming met het Openbaar Ministerie verdaagde de rechtbank de zaak tot op onbepaalden datum.

Op 6 Augustus 1933 overleed betichte.

De zaak werd door het Openbaar Ministerie terug voor de correctioneele rechtbank gebracht ter zitting van 8 Maart 1935. De burgerlijke partij had de weduwe van den betichte voor de boetstrafelijke rechtbank gedaagd, ten einde over de burgerlijke vordering te hooren uitspreken.

Is de boetstrafelijke Rechtbank bevoegd om uitspraak te doen over de burgerlijke vordering, ondanks het overlijden van den betichte?

Het overlijden van den betichte, voordat eene veroordeeling tegen hem werd uitgesproken, die in kracht van gewijsde is overgegaan, veroorzaakt de uitdooving van de openbare actie, terwijl integendeel, de burgerlijke actie in schadevergoeding voor de nadeelige gevolgen van het misdrijf blijft bestaan en kan uitgeoefend worden tegen de vertegenwoordigers van den betichte, en dit volgens de schikking van artikel 20 der wet van 17 April 1878.

Vooreerst hebben we het Arrest op 14 Maart 1894 door het Beroepshof van Brussel uitgesproken (Pas. 1894, II, bl. 176) en dat beslist heeft dat het Beroepshof bevoegd bleef om over de burgerlijke belangen te oordeelen, wanner een der betichten overleden is.

De heer Georges Marcotty, destijds rechter in de Rechtbank te Namen, schreef in de «Belgique Judiciaire» van 1906 (col. 369 en volgende) een zeer be-

langwekkend artikel over «Du sort de l'action civile en cas d'extinction de l'action publique».

Hij schreef namelijk : «En Belgique, la Cour Suprême a décidé que la juridiction répressive saisie régulièrement à la fois de l'action publique et de l'action civile née de l'infraction, demeure compétente pour connaître de cette dernière, nonobstant le décès du prévenu, mais il faut observer qu'ici le décès était survenu après le jugement frappé d'appel». (Verbreking : 1ste Mei 1889, Pas. I, bl. 209 met het advies van den heer Advocaat Generaal Van Schoor).

Het is zeker dat indien het overlijden van den betichte plaats heeft na de beslissing van de Correctioneele Rechtbank, het Beroepshof, zetelende in strafzaken, bevoegd blijft om de zaak in tweeden graad te behandelen.

Dit stelsel spruit voort uit artikel 202 van het strafvorderingswetboek en werd ook door den heer Advocaat Generaal Van Schoor in zijne besluiten over het Arrest van het Verbrekingshof van 1sten Mei 1889 aangenomen. Dit arrest zelf is duidelijk : «Considérons que le décès du prévenu ne saurait rendre incompétente, pour connaître de l'action civile née de l'infraction, la juridiction répressive saisie régulièrement à la fois et de l'action publique et de l'action civile...»

«La question est plus délicate si l'on suppose que le décès de l'inculpé est survenu pendant l'instance correctionnelle au premier degré et avant le jugement. La juridiction correctionnelle ne peut statuer sur l'action civile lorsqu'elle renvoie le prévenu des poursuites, soit qu'elle l'estime non coupable, soit qu'elle considère que le fait ne présente ni délit ni contravention. Cette règle trouve un temprament dans l'article 202 du Code d'Instruction criminelle, duquel il résulte que l'acquiescement du Ministère public à un jugement l'acquiescement en première instance, n'empêche pas la partie civile de porter, par voie d'appel, ses intérêts privés devant la juridiction répressive du degré supérieur; nous avons décidé, par analogie, que celle-ci n'est non plus dessaisie si le décès du prévenu se produit au cours de l'instance d'appel. Or, pourquoi ne pas adopter la même solution, quand ce décès a lieu avant le jugement de première instance, du moment que le tribunal correctionnel est d'ores et déjà saisi de la poursuite et accessoirement de l'action civile? On se trouve alors, nous paraît-il, dans l'hypothèse prévue par l'article 4 de la loi du 17 avril 1878; l'action civile a été intentée en même temps et devant les mêmes juges que l'action publique. Sans doute, elles se trouvent disjointes par le décès du prévenu, lequel met fin à l'action publique, mais l'action civile survit et peut être reprise contre les représentants de l'inculpé, conformément à l'article 20 de la loi du 17 avril 1878; dès lors pourquoi le désaisissement du tribunal répresif s'imposerait-il? Il est très exact que la mort de l'inculpé enlève à la partie lésée le droit d'option qu'elle avait de son vivant, entre la juridiction civile et la juridiction répressive, mais dans notre hypothèse, elle a fait usage de ce droit d'option et il n'y a pas de raison juridique pour qu'une circonstance indépendante de sa volonté vienne l'obliger à reporter sa demande de dommages-intérêts devant les tribunaux civils.»

Deze stelling werd ook door den heer Advocaat Generaal Van Schoor verdedigd in zijn advies gegeven in de zaak : «Procureur Général à la Cour de Cassation, Verstappen et Consorts contre Huygens.» Deze zaak heeft het voorwerp uitgemaakt van het arrest van het Verbrekingshof van 1 Juli 1901 (Pas. 1901, I, bl. 306).

Dit arrest zegt namelijk :

« Qu'en effet, le juge répressif, une fois saisi de l'action civile en même temps que de l'action publique résultant d'une infraction, reste compétent quant aux réparations civiles, malgré l'extinction de l'action publique, par l'acquiescement du Ministère public à une sentence d'acquiescement, comme il rest compétent malgré le décès de l'inculpé ou la prescription du fait incriminé... »

Ge hebt onmiddellijk gezien door dit uittreksel dat het Hof van Verbreking in 't algemeen spreekt en de woorden «le juge répressif», «la juridiction répressive» gebruikt.

Het arrest van 1899 heeft dus beslist over het geval van den dood van den betichte tijdens den tijd van beroep en het arrest van 1901 over het geval van de verjaring der openbare actie. Sedert dien tijd is er over dit geval nog gevonnist geweest.

Het vonnis van de boetstraffelijke rechtbank van Brussel van 10 December 1926 heeft verklaard: (Revue de Droit Pénal et de Criminologie 1927, bl. 1090) «Attendu que le décès du prévenu en instance d'opposition ne dessaisit pas la juridiction correctionnelle de l'action civile portée devant elle».

Eindelijk heb ik nog een Arrest der 8ste Kamer van het Beroepshof van Brussel in dato 9 December 1933 Ued. mede te deelen. (Revue de Droit Pénal et Criminologie 1934 bl. 377).

Een genaamde Dumonceau Elisée door beschikking van de Raadskamer in dato 8 Maart 1928 werd voor de Correctionele rechtbank verzonden. De Burgerlijke partij had zich aangesteld voor den heer Onderzoeksrechter; de betichte overleed op 28 Maart 1928; de burgerlijke partij heeft den curator over de onbeheerde nalatenschap gedagvaard om te hooren zeggen dat de gezegde nalatenschap de som van 60.000 frank verschuldigd was. De eerste rechter had zich onbevoegd verklaard voor wat aangaat de burgerlijke partij en had de openbare actie uitgedoofd verklaard. Het Arrest daarentegen heeft zich bevoegd verklaard voor wat aangaat den eisch der burgerlijke partij:

« Que dès l'instant où avant son décès le prévenu avait été renvoyé devant cette juridiction, par ordonnance de la Chambre du Conseil, le tribunal était, de par ce renvoi, saisi tant de l'action publique que de l'action civile qui lui avaient été déférées — la citation ne devant plus être qu'un mode d'exécution de l'ordonnance — et nonobstant le décès qui mettait fin seulement à l'action publique, restait compétente pour connaître des réparations civiles. »

Ten laatste moet ik nog bijvoegen dat de «Répertoire Pratique du Droit Belge, van de heren Brunet, Servais en Resteau» (bl. 152, Nr 55) en de «Traité Pratique du Droit criminel van den heer Gaston Schuind», Raadsheer bij het Beroepshof te Brussel» (bl. 387 en 494) verklaren beiden dat de correctionele Rechtbank bevoegd blijft voor wat aangaat de burgerlijke partij, wanneer de betichte overleden is.

Ik besluit dus dat de boetstraffelijke Rechtbank bevoegd is om te beslissen over de dagvaarding gedaan ten verzoeken van de burgerlijke partij tegen de vertegenwoordigster van den betichte.

VONNIS

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijne vorderingen;

Aangezien door het overlijden van den betichte Broeckx de openbare vordering is uitgedoofd;

Aangezien dit overlijden het strafrecht niet onbevoegd maakt om kennis te nemen van de burgerlijke vordering die uit het misdrijf gesproken is wanneer, zooals ter zake, de openbare en de burgerlijke vordering regelmatig voor dit strafrecht zijn aanhangig gemaakt;

Aangezien ingevolge art. 20 van de wet van 17 April 1873, de burgerlijke vordering mag ingesteld worden tegen den betichte en zijne vertegenwoordigers en dat dit stelsel niet zegt dat zulke vordering, in geval van overlijden van den betichte, aan den strafrechter onttrokken wordt;

Aangezien dit artikel en ook artikel 4 van dezelfde wet bijna letterlijk de beschikkingen van de vorige art. 2 en 3 van het Wetboek van Strafvordering weergeven en dat uit de voorbereidende werkzaamheden niet blijkt dat de wetgever het inzicht zou gehad hebben van aan de tot dan toe gevestigde rechtspraak nopens de besprokene bevoegdheid eenige verandering te brengen;

Dat bijgevolg de voortzetting van de burgerlijke vordering door rechtstreeksche daging van de in gemeenschap gehuwde vrouw van den overleden betichte, ter zake gewettigd is en dat er over den grond dier vordering dient beslist te worden (zie arrest Beroepshof Gent, 7 Januari 1862. Pas. 1862, II, 327, en arrest Verbrekingshof 1 Mei 1899, I, bl. 213; Marcotty, Belgique Judiciaire, 1906, blz. 369; arrest Verbrekingshof van 1 Juli 1901, Pas. 1901, I, blz. 306; Revue de Droit Pénal et de Criminologie 1934, blz. 377);

Aangezien het voldoende bewezen is door de onderzochte welke ter zitting van 23 Juni 1933 heeft plaats gehad dat de burgerlijke partij op 30 December 1932 te Turnhout (kanton Turnhout), vrijwillig geslagen en gewond is geworden door wijlen Joannes Augustus Broeckx, betichte voornoemd, en dat hierdoor eene onbekwaamheid tot persoonlijk werk veroorzaakt werd van een tiental dagen;

Aangezien de schade emuit voortgesproken ex aequo et bono op vijf honderd vijftig frank beraamd mag worden maar dat deze som slechts een bedrag van vier honderd en twaalf frank vijftig centiemen ten laste komt van het aandeel waarop de rechtstreeks gedaagde Stappers Catharina, in eigen naam en als vruchtgebruikster, aanspraak kan maken in de gemeenschap die bestaan heeft tusschen haar en haar overleden echtgenoot;

Gezien artikel 20 van het Wetboek van Strafrechtspleging, (wet van 17 April 1878), ter zitting aangeduid door den heer voorzitter;

Om deze beweerdene, vonnissende bij verstek opzichts betichte Broeckx en op tegenspraak ten opzichte van de andere partijen;

De Rechtbank, gehoord den Heer Tollebeek, Substituut Procureur des Konings, in zijn eensluidend advies aangaande het verval der strafvordering en de bevoegdheid;

Zegt voor recht dat de openbare actie, ingelegd tegen gemelden betichte Broeckx, vervallen is door het overlijden van den betichte;

Verklaart zich bevoegd om te kennen van den eisch der burgerlijke partij; beslissende hieromtrent ten gronde, veroordeelt de rechtstreeks gedaagde Catharina Stappers q.q. aan de burgerlijke partij Wens te betalen, ten titel van schadevergoeding, de som van vier honderd en twaalf frank vijftig centiemen, met de rechterlijke intresten op deze som van af 30 December 1932;

Veroordeelt haar bovendien tot de kosten dier partij, beloopende tot heden zeven en veertig frank vijf en zeventig centiemen.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE

28 Maart 1935.

Referendaris : M. Maertens.

Pleiters : Mters Bernolet, Samyn en Strubbe.

GECONTROLEERD BEHEER. — AFWEZIGHEID VAN VEREISCHE MEERDERHEID. — ONTWERP VAN COMMISSARISSN. — AFSTEMMING VAN HET GECONTROLEERD BEHEER. — FAILLIET-VERKLARING.

Wanneer de geverge meerderheid inzake toekenning van gecontroleerd beheer niet bereikt werd, mag de Rechtbank geen nieuw ontwerp doen opstellen.

G.

Herzien het verzoekschrift en de vonnissen van 26 en 31 Januari 1935.

Gezien het ontwerp van vereffening en van uitdeeling van het actief van verzoeker.

Gezien het verslag voor de rechtbank in de Kamer over de kiezing opgemaakt en gedagteekend van 23 Maart 1935.

Gehoord in de kamer de opmerking van Mster Strubbe, van den verzoeker en van den Commissaris Mster Bernolet.

Aangezien van de 42 verwittigde schuldeischers-vertegenwoordigende 1. 756.944,86 fr er 19 tegen het ontwerp gestemd hebben, vertegenwoordigend een bedrag van 1.188.661,05 frank.

Dat het ontwerp van de commissarissen aldus afgestemd is, en dat alle partijen het hierover eens zijn;

Dat de bezwaren door Mster Strubbe uitgedrukt geen ander doel hadden, dan nog met meer nadruk aan te toonen dat het ontwerp verworpen is.

Dat overigens het volle bedrag der thans bekende schulden slechts 2.116.703,51 fr. bedraagt, zoodat de meerderheid in kapitaal niet bekomen is.

Aangezien M. Strubbe te vergeefs vraagt dat de rechtbank de commissarissen zou opleggen een nieuw ontwerp op te stellen;

Dat de bewoording van het art. 9 bewijst dat zulks slechts mogelijk is wanneer de rechtbank het recht heeft een meening te hebben over de goed- of de afkeuring van het ontwerp, niet in het geval dat zij het ontwerp niet mag goedkeuren, omdat het bij meerderheid van stemmen, door de schuldeischers niet aanvaard wordt.

Aangezien de commissarissen omstandig bewezen hebben dat G. onbekwaam is om zijne zaak herin te richten en dat hij niet van goede trouw is.

Om deze redenen de rechtbank verwerpt het verzoekschrift tot het bekomen van het gecontroleerd beheer.

Verklaart G. failliet, stelt de staking van de betaling vast op 23 juli 1934, ingevolge het vonnis van 31 Januari 1935.

NOTA :

1° Het Koninklijk Besluit van 15 October 1934, duidt de proceduur niet aan, welke dient gevolgd bij het aanvaarden of verwerpen van het voorstel der commissarissen. Art. 8 bepaalt enkel dat de Rechtbank in raadskamer den aanvrager *moet* hooren en dat zij de belanghebbenden die hun aanmerkingen of hun verzet hebben ingediend, *kan* verzoeken te verschijnen. Hoe dit praktisch dient geregeld, wordt in het Kon. Besluit niet aangegeven. Het kan dan ook van belang zijn de proceduur aan te geven welke de Koophandelsrechtbank van Brugge in deze zaak gevolgd heeft zooals uit dit vonnis spruit.

De aanvrager bijgestaan door zijn raadsman, alsmede de vertegenwoordiger der belanghebbenden die verzet hebben ingediend en de aangestelde commissarissen werden op vastgestelden dag en uur in raadskamer beroepen; aan de partijen werd aldaar mededeeling gegeven van het verslag over de stemming uitgebracht op het ontwerp der commissarissen, en n.l. van 't getal schuldeischers en hun bedrag, door de commissarissen aanvaard, en van het aantal, in getal en kapitaal, die tegen het voorstel gestemd hebben. De partijen laten hun opmerkingen over de stemming en de berekening kennen. Deze worden in 't proces verbaal ingeschreven. De commissaris weerlegt of geeft zijn advies over deze aanmerkingen, waarvan hem ook akte wordt verleend. Al de tegenwoordige partijen teekenen samen met de Rechtbank het proces-verbaal, waarna de zaak voor uitspraak verzonden wordt naar eene volgende openbare terechtzetting alwaar het vonnis gewezen wordt.

Op deze wijze is voldaan aan art. 8 van het Kon. Besluit en tevens wordt aan al de betrokken partijen gelegenheid gegeven om hun opmerkingen aan de Rechtbank over te maken.

2° Art. 8 van het Kon. Besluit van 15 October 1934, laat aan de Rechtbank toe het ontwerp van de commissarissen goed te keuren, doch «Alleen dan wanneer meer dan de helft der schuldeischers die, door »hunne, door de commissarissen niet betwiste »schuldvorderingen, meer dan de helft van het passief vertegenwoordigen, van haar toestemming »heeft doen blijken.»

Er moeten dus twee meerderheden terzelve tijde bekomen worden n.l. deze in getal schuldeischers en deze in bedrag der kapitalen.

Wanneer beide of een van beide ontbreekt, kan de rechtbank het ontwerp niet goedkeuren, en vervalt het voorstel der commissarissen.

Kan de Rechtbank in dit geval aan de commissarissen het opmaken van een nieuw ontwerp opleggen?

Neen, want art. 9 zegt wel : «Indien de rechtbank *meent* het ontwerp van de commissarissen niet te kunnen goedkeuren...» Het geval hier voorzien veronderstelt dat de rechtbank in de wettelijke voorwaarde verkeert van te mogen goedkeuren t.t.z. dat beide meerderheden bekomen zijn, doch dat het ontwerp bijv. strijdig is met de wet of met de openbare orde, zij meent, t.t.z. zij van oordeel is, dat zij het niet mag goedkeuren. Het is immers klaar dat «meenen» niet te mogen goedkeuren, noodzakelijk de mogelijkheid van goedkeuren veronderstelt. Dus moet omdat artikel 9 zou kunnen in toepassing komen, de twee meerderheden voor handen zijn.

Kan nu niet opgeworpen worden alsdat het doel van het gecontroleerd beheer is van de nijverheid ter

hulp te komen en diensvolgens de rechtbank in 't belang van 't algemeen het K. B. in breeden zin moet opvatten?

Wij zijn van oordeel dat dit niet gaat. Zooals terecht de heer Procureur Generaal Leperre in zijn advies van 26 Januari 1935. (Belg. Jud. 1935, col. 182) laat opmerken: «la gestion contrôlée étant une procédure d'exception, les textes qui l'organisent sont de stricte interprétation».

Het beroepshof van Brussel bij arrest van 26 Januari 1935, heeft deze zienswijze bevestigd. Wel kan het algemeen belang een breede opvatting toelaten waar het gaat om het vaststellen der goede trouw bij den aanvrager, doch niet meer als het er op aankomt om de procedure zelf vast te leggen.

30. Wat blijft er dan te doen?

Wanneer de twee meerderheden niet voor handen zijn, dan vervalt het gecontroleerd beheer. Indien nu de aanvrager in geen staking van betaling of geen koopman was, (art. 18) is zijn toestand dezelfde als voor het indienen der aanvraag. In zoover echter hij handelaar is en wel in staking van betaling verkeerde (en dit bewezen is namelijk door zijne aanvraag of door het eerste vonnis dat definitief geworden is) dan moet de rechtbank hem in falingsverklaring verklaren. Hieruit vloeit dat het weigeren van het gecontroleerd beheer niet noodzakelijk de falingsverklaring medebrengt. In het huidige geval was de termijn tot staking van betaling vastgesteld in het eerste vonnis; dit vonnis is in kracht van gewijsde dus, heeft de Koophandelsrechtbank van Brugge terecht de aanvrager in falingsverklaard.

J. B.

BESTUURLIJKE RECHTSPRAAK

BESTENDIGE DEPUTATIE VAN DEN PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN.

12 December 1934.

GEMEENTELIJK REGLEMENT OP DE MARKTEN. — MARKTCOMMISSIE. — AANDUIDING VAN EEN MARKTRECHTER. — ONWETTIGHEID.

De beslissing van het Gemeentebestuur, waarbij wordt bepaald dat betwistingen betreffende de betaling der marktrechten worden beslecht door een marktrechter, is in strijd met art. 8 van de Grondwet en als dusdanig nietig.

Hetzelfde geldt voor de bepaling waarbij beroep tegen deze beslissing voorzien wordt bij het College van Burgemeester en Schepenen.

Is eveneens onwettig het gemeentelijk reglement waarin voorzien wordt dat overtreeders tegen zijn bepalingen voor een termijn van 8 dagen tot 6 maanden van de markt verwijderd kunnen worden gehouden.

Gezien het besluit van den Gemeenteraad van B. d.d. 19 September 1934, waarbij een reglement op de markten werd vastgesteld;

Gezien art. 77 nr 5 van de gemeentewet;

Gezien art. 7, 10, 21 en 24 van het betreffende reglement;

Overwegende dat:

Aart. 7, 10 en 21 onwettig zijn, daar zij door hunne bepalingen betreffende den afgevaardigde der Markt-

commissie eene onwettige inmenging van onbevoegde personen in bestuurszaken daarstellen;

Art. 10 bovendien onwettig is, om reden dat het, wegens zijne bepalingen betreffende de functie van marktrechter en de mogelijkheid van beroep bij het College van Burgemeester en Schepenen, strijdig is met de waarborgen bij art. 8 der Grondwet vastgesteld en waarbij bepaald is dat niemand tegen zijn wil kan worden afgetrokken van den rechter dien de wet hem toekent;

Art. 24 onwettig is in zooverre het aan het College van Burgemeester en Schepenen het recht geeft overtreeders, voor een termijn gaande van 8 dagen tot 6 maanden van de markt te houden en dat dergelijke sanctie niet kan gerankschikt worden onder de politiestrafpen opgesomd bij art. 28, 38, 42 en 43 van het Strafwetboek, politiestrafpen die alleen, krachtens art. 78 der gemeentewet, door gemeentelijke politiereglementen mogen gesteld worden;

Gehoord door Lid, Heer K., verslaggever;

Besluit:

Art. 1. — De beraadslaging van den Gemeenteraad van B. d. d. 19 September 1934, voormeld, wordt afgekeurd en het betreffende reglement zal dus niet in voege treden.

Art. 2. — Afschrift van dit besluit zal worden gezonden aan het Gemeentebestuur van B.

NOTA:

De gemeente B. had in een zitting van September 1934 een reglement gestemd betreffende de markten. Dit reglement bevatte verschillende bepalingen die onwettig bleken te zijn.

Art. 10 van het reglement luidde als volgt: «In de geschillen voor de betaling der marktrechten treedt de door de Marktcommissie aangeduide afgevaardigde als marktrechter op.

Deze zal altijd in het bezit zijn van het tarief en voorzien van eenen meter, om desnoods de gebezigde oppervlakte te kunnen opnemen.

De beide partijen mogen in beroep gaan bij het College van Burgemeester en Schepenen.

Alvorens in beroep te kunnen gaan moeten de marktkramers eerst de geëischte rechten voldoen.»

Ter opheldering zij gezegd, dat deze Marktcommissie wordt ingesteld krachtens art. 5 van het reglement, dat aldus was opgesteld:

«Art. 5. — Door het College van Burgemeester en Schepenen, zal eene Marktcommissie aangesteld worden en bestaande uit 9 leden: Burgemeester-voorzitter, schepenen van Financiën, 3 gemeenteraadsleden (de minderheidsgroepen vertegenwoordigend), gemeentesecretaris, politiecommissaris en twee afgevaardigden van de Vereeniging der Marktkramers en Neringdoeners (Marktkramers.)»

De wet nu plaatst uitdrukkelijk onder de bevoegdheid van het gemeentebestuur: de politie en het toezicht op de markten. Deze functie wordt natuurlijkerwijze waargenomen door de ambtenaars in de wet voorzien, nl. de beambten der politie. Hiervan vindt men op verscheidene plaatsen bevestiging in de rechtsleer, o. a. Biddaer, onder het commentaar van art. 125, gemeentewet (Organisation de la police communale) ibid. 1053, uitgave van 1921.

Heffing der standgelden echter, is feitelijk geen uitoefening van het politierecht. Deze functie moet nochtans waargenomen worden door een gemeente-

lijke ambtenaar behoorlijk daartoe bevoegd. De Marktcommissie, die enkel als adviseerend korps mag optreden, mag niet gelast worden met het benoemen van zulk een ambtenaar, want dit zou een onwettelijke inmenging van onbevoegde personen in bestuurszaken daarstellen.

De ambtenaar gelast met innen der standgelden zou ook niet mogen optreden als marktrechter in de geschillen over betaling der marktrechten. Een K. B. van 22 Augustus 1934 (Mon. 21 September 1934, bid 4921) vernietigt eene beslissing van een gemeenteraad waarbij deze bevoegdheid als marktrechter wordt opgedragen aan den aanwezige ambtenaar van politie, overwegende :

«Dat deze bepaling in strijd is met de waarborgen bij art. 8 van de Grondwet vastgelegd en waarbij bepaald is dat niemand tegen zijn wil kan worden afgetrokken van den rechter die de wet hem toekent».

Hetzelfde geldt vanzelfsprekend voor den ambtenaar hier in sprake.

Om dezelfde reden moet m. i. ook de bepaling waarbij «de beide partijen mogen in beroep gaan bij het College van Burgemeester en Schepenen» als onwettig beschouwd worden.

«Art. 21. — Het is aan de ontvangers der marktrechten streng verboden standplaatsen voor een bepaalden termijn te verhuren, of, op voorhand voor meer dan één marktdag staangeld te eischen. Slechts in uitzonderlijke gevallen zal het College van Burgemeester en Schepenen op voordracht van een door de Marktcommissie aangeduiden afgevaardigde toelating geven standplaatsen voor meer dan één marktdag te verhuren. De plaatsrechtbewijzen moeten op iedere aanvraag van de leden der Marktcommissie en van de bevoegde bedienden getoond worden».

«..... op voordracht van...» Dit zou dus beteekenen dat de belanghebbende, om toelating te verkrijgen een standplaats voor méér dan één dag te verhuren, zich eerst tot den afgevaardigde van de Marktcommissie zou moeten wenden om zijne aanvraag bij het gemeentebestuur te laten voordragen. Maar is dit alweer niet eene inmenging van onbevoegde personen in bestuurszaken?

Over de wettelijkheid van dit artikel zou zeker niet de minste twijfel bestaan, indien het aldus luidde :

«... zal het College na advies van de marktcommissie of dezer afgevaardigde genomen te hebben, toelating geven enz.....»

«Art. 24. — Alle overtredingen zullen met straffen van enkele politie beteugeld worden. De overtreders zullen dadelijk van de markt mogen verwijderd worden, door de agenten der plaatselijke politie. Het College behoudt zich het recht voor, de overtreders voor een termijn gaande van acht dagen tot 6 maanden van de markt te houden».

Om te oordeelen over de wettelijkheid van de bepaling door het laatste lid van het artikel vastgelegd, moet alweer naar bovenvermeld K. B. worden verwezen :

«Overwegende dat dergelijke sanctie niet kan rangschikt worden onder de politiestraffen opgesomd bij art. 28, 38, 42 en 43 van het Strafwetboek, politiestraffen die alleen, krachtens art. 78 der gemeentewet, door gemeentelijke politiereglementen mogen gesteld worden...»

Dit is wel niet te betwisten, en daarom moet zulk een bepaling als onwettig beschouwd worden.

Het betreffende reglement werd door de Bestendige Deputatie afgekeurd in een besluit waarvan de tekst hierbij ligt.

Het zij nog opgemerkt, dat het art. 7 van het reglement, waarvan ook sprake is in het besluit der Bestendige Deputatie aldus luidde :

«Art. 7. — (Al wie woont op openbare plaatsen waar regelmatig markten worden gehouden, handel drijft in waren welke op deze markten verkocht worden en tevens vergoeding betaalt voor het gebruik van het voetpad, mag gedurende de markturen uitstellen, zonder echter dit voordeel aan anderen te mogen overlaten).

Wanneer zij niet uitstellen zal iedere marktkramer de plaats, na voorafgaandelijke toelating van den door de Marktcommissie aangeduiden afgevaardigde, voor die woningen mogen innemen mits kwijting der marktrechten».

Zooals hooger uitgelegd onder art. 10, moet de functie in het 2de alinea bepaald, door een gemeentelijke ambtenaar waargenomen worden.

BIBLIOGRAPHIE

Het Belgisch gemeenterecht, door wijlen Karel Brants, uitgave van 1928, herzien en bijgewerkt door Arthur Bogaert, (uitg. Van In, Lier).

De Burgerlijke Stand, handleiding, door Fl. De Schutter, (uitg. Van In, Lier).

Ook voor de administratieve praktijk komen er werken van de pers die wijzen naar den toenemenden bloei van de Vlaamsche rechtsliteratuur. De twee hoogergenoemde werken zijn het resultaat van de onverdroten werkzaamheid van twee onzer knapste bestuurspractici. We noemen ze in één adem : de heer Bogaert is gemeentesecretaris te Borgerhout, tevens leeraar aan de provinciale school voor bestuurswetenschappen van Antwerpen; de heer De Schutter is afdelingsoverste van den dienst van den burgerlijken stand, te Antwerpen, eveneens leeraar aan dezelfde provinciale school. Beiden zijn knappe vaklui, graag geraadpleegd door hun collega's. Dat van hunne hand zulke degelijke werken verschenen, duidt op het hooge peil dat zij zelf bereikten en waartoe zij hun vakgenooten willen brengen.

Trouwens, sedert door de zorgen van het provinciaal bestuur van Antwerpen jaarlijks leergangen worden ingericht, waar jongere en oudere gemeenteambtenaren zich komen bekwaam maken, is de nood naar goede vakboeken voor die ambtenaren ook goed voelbaar geworden en hebben de heeren Bogaert en De Schutter goed werk verricht aan de vakbehoeften van de gemeentelijke administraties te voldoen.

Doch niet alleen voor die kringen is hun werk van belang; rechtsgeleerden, die hun bedrijvigheid waarnemen in en bij de Rechtbanken, vinden hier twee werken, die hun niet alleen dienst zullen bewijzen, maar die onmisbaar zijn, omdat zoo dikwijls vraagstukken van het gemeentelijk recht en van den burgerlijken stand vóór de rechtbanken moeten behandeld worden : de werken van de heeren Bogaert en De Schutter zijn daarom trent, nieuwe, volledige handleidingen.

Het Belgisch Gemeenterecht, is een werk dat reeds

uitgegeven werd door wijlen den zeer verdienstelijken man die Karel Brants was. Het was en bleef het beste werk in het Nederlandsch over dien specialen tak van het recht. De taal is buitengewoon goed, de uiteenzetting volledig en methodisch. Met dat werk van Karel Brants opnieuw te bezorgen, en uit te geven heeft de heer Bogaert hoog verdienstelijken arbeid geleverd: zoo goed deed hij dit dat men nauwelijks onderscheidt wat van zijn voortreffelijken voorganger en wat van hem is. Kortom, het boek is nu volledig tot in 1935; het behandelt de volgende onderwerpen die het belang er van aanwijzen: het gemeentewezzen; gemeentekorps (samenstelling, gemeentehuis, naam der gemeente, gemeentezegel en gemeentewapen, taal der gemeente, gemeenteraadsleden, burgemeester, schepenen, enz.); de bestuursinrichting (gemeenteraad, schepencollege, ambtenaren, beambten en bedienden); bevoegdheid (werkkringen van den gemeenteraad in 't algemeen, verenigingen van gemeenten tot nut van 't algemeen; werkkring van den gemeenteraad op bestuursgebied, werkkring van het schepencollege, werkkring van den burgemeester); oprichting en vereniging van gemeenten; burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de gemeenten; de gemeenten tegenover de hogere overheid; de sociale taak der gemeente; bezoldigingen en pensioenen ten laste van de provincies en de gemeenten; tekst van de gemeentewet.

Wij herhalen het: dit werk is tot nu toe het beste dat in de Nederlandsche taal bij ons op dat stuk is verschenen. De taal en de rechtsterminologie er van is volmaakt. Wie zich met vraagstukken van het gemeenterecht moet bezig houden, kan dit werk niet ontberen.

De handleiding over *De Burgerlijke Stand*, van den heer De Schutter, is het eerste volledig werk dat in het Nederlandsch de ons aanbelangende vraagstukken van den burgerlijken stand, op oorspronkelijke wijze behandelt. Wij kennen het standaardwerk van Roland en Wouters, dat, in het Fransch geschreven, voorzeker het beste is van dien aard. Het boek van De Schutter kan de Vlaamsche tegenhanger worden van dat van Roland en Wouters. Wat hieromtrent verlangd wordt is een practische, methodische, volledige, gemakkelijk te raadplegen uiteenzetting van al hetgeen den burgerlijken stand betreft. De Schutter, die een ervaren vakman is, weet dit en heeft daarnaar gestreefd, is er ook in gelukt. De oplossingen zijn gemakkelijk te vinden; alle moeilijkheden werden ontmoet; door den doolhof van deze meestal ingewikkelde en dikwijls verouderde voorschriften aangaande den burgerlijken stand, leidt de schrijver zijn lezers gemakkelijk heen.

Hem ontbreekt noch het heldere inzicht in de vragen die hij behandelt, noch de wijze om ze klaar aan den man te brengen. Formulieren van akten, alsook een lijst van de meest gebruikte voornamen sluiten het werk. Op het gebied van het opstellen van de akten van den burgerlijken stand, is in vele gemeenten nog heel wat te doen: de verouderde stijl van die akten zou moeten verdwijnen. De formulieren, die bij dit boek zijn gevoegd, zullen toelaten de thans gebruikte zeer te vereenvoudigen.

Een wensch veroorloven we ons tot den heer De Schutter te richten: dat hij namelijk, bij een tweede uitgave, de Nederlandsche rechtsterminologie van zijn werk zou herzien: zij is, hier en daar, onvast. Met

deze verbetering zal zijn werk worden het eenige dat we als uitstekende, klare volledige, Vlaamsche handleiding kunnen aanbevelen aan de ambtenaren van den burgerlijken stand, aan hun bedienden, en aan de Parketten, die zich met het toezicht en de raadgevingen aan de ambtenaren van den burgerlijken stand geregeld moeten inlaten.

X.

WETGEVING

KONINKLIJK BESLUIT VAN 18 MAART 1935 BETREFFENDE DE TIJDELIJKE HERZIENING EN DE VERBREKING VAN DE HANDELSHUUROVEREENKOMSTEN

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

De wet van 5 Augustus 1933 op de tijdelijke herziening en de verbreking van de handelshuurovereenkomsten houdt op 1 April e.k. op van kracht te zijn.

De verminderde huren zullen dan, naar keus van den verhuurder, terug opgevoerd kunnen worden tot het bedrag dat in de huurovereenkomst voorzien is. De datum 1 April werd door den wetgever bepaald met de hoop dat de tijdsomstandigheden die zijn optreden hadden gewettigd, ondertusschen geruimd zouden zijn. De redenen die tot de wet van 5 Augustus 1933 aanleiding hebben gegeven, blijven bestaan. Zelfs is de huurwaarde van de onroerende goederen nog verder afgenomen!

Bilijkheid en zorg voor het behoud van 's lands economie eischen dat de beschermingsmaatregelen, genomen ten behoeve van de huurders van voor handelsgebruik bestemde onroerende goederen, van kracht blijven en zelfs aangepast worden bij de nieuwe behoeften.

Met dat doel worden, bij het besluit dat de regeering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter goedkeuring vóór te leggen, met één jaar verlengd, de gevolgen van de bij toepassing van de wet van 5 Augustus 1933 uitgesproken vonnissen, alsmede die van de overeenkomsten welke op grond van bedoelde wet tot stand zijn gekomen, zonder onderscheid tusschen de overeenkomsten die uit een proces-verbaal van den rechter blijken en de andere die enkel tusschen partijen werden onderschreven.

Aan den anderen kant, daar het aanhouden van de crisis nieuwe spijtige toestanden in het leven heeft kunnen roepen, en zelfs die waarin de wet van 5 Augustus 1933 had kunnen voorzien, heeft kunnen verzwaren, zoo laat dit besluit aan de huurders en onderhuurders van dezelfde categorie onroerende goederen toe, binnen het kader van bedoelde wet van 5 Augustus 1933, aangepast zooals het hoort, een vermindering van den huurprijs te vragen indien zij er nog geen hadden bekomen, en zelfs een aanzienlijkere vermindering indien de vroeger verkregene ontoereikend wordt geacht.

Ten slotte wordt door artikel 2, artikel 8 van het koninklijk besluit n. 25, van 31 October 1934 ingetrokken waarbij de art. 4 en 5 van de wet van 5 Augustus 1933 werden opgeheven, krachtens welke partijen de huurovereenkomst mochten verbreken wanneer de huurprijs bij een rechterlijke beslissing werd verminderd. Bij het intrekken van die bepaling heeft de regeering zoowel de verbrekingen op het oog, die een gevolg waren van een vordering waartoe bij toepassing van de wet van 5 Augustus 1933 werd overgegaan, als die welke het gevolg zullen zijn van een krachtens dit bestuur in te stellen vordering.

KONINKLIJK BESLUIT

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld door de wetten van 7 December 1934 en 15 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering der openbare lasten;

Gelet inzonderheid op artikel 6 der wet van 15 Maart 1935;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. De verminderingen van huurprijs van hoofdzakelijk voor handelsgebruik bestemde vaste goederen, die na het van kracht worden van de wet van 5 Augustus 1933 werden toegestaan hetzij door rechtstreeksche overeenkomst tusschen partijen, hetzij door minnelijke regeling vóór den vrederechter, hetzij door een vonnis, zullen hun volle uitwerking hebben tot 1 April 1936.

Art. 2. Artikel 8 van het koninklijk besluit n. 25 van 31 October 1934 is ingetrokken.

In de laatste alinea van artikel 4 van de wet van 5 Augustus 1933, worden de woorden «van 1 April 1935» vervangen door de woorden «van 1 April 1936».

Art. 3. De huurder of onderhuurder van een hoofdzakelijk voor handelsgebruik bestemd vast goed of gedeelte van vast goed waarvan de huurovereenkomst, vóór 1 Januari 1934, zelfs onder andere voorwaarden werd afgesloten, verlengd, gewijzigd of vernieuwd, kan onverminderd het behoud van de in artikel 1 bedoelde verminderingen, onder de voorwaarden en met inachtneming van de formaliteiten door bedoelde wet voorzien, een vermindering van den huurprijs vragen onder het volgende voorbehoud:

a) De aanvraag moet, op straffe van niet ontvankelijkheid, gedaan worden binnen drie maanden na het in werking treden van dit besluit. De door den rechter toegestane vermindering is van toepassing op de huurovereenkomsten die betrekking hebben op het tijdperk gaande van 1 April 1935 tot 1 April 1936;

b) De datum van 1 Januari 1934 vervangt den datum 1 Januari 1932 in artikel 2, alinea 3;

c) De volgende woorden worden aan artikel 9 toegevoegd: «gewijzigd door de tweede alinea van dit artikel».

De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op de huurovereenkomsten die sedert 1 Januari 1934 werden gewijzigd of tegen andere voorwaarden gedeeltelijk vernieuwd.

Art. 4. Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat op 1 April 1935 in werking treedt.

Gegeven te Brussel, den 18en Maart 1935.

WET VAN 29 APRIL 1935 TOT VASTSTELLING VAN DE GEVOLGEN DER MUNTWET VAN 30 MAART 1935 BETREFFENDE DE SCHATTING VAN VERGOEDINGEN OF VAN SCHADELOOSSTELLINGEN

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. — Wanneer er aanleiding is tot schatting van een vergoeding of van een schadeloosstelling, wordt met de wijzigingen aan de goudpariteit van den frank geen rekening gehouden dan in de maat waarin zij, den dag van die schatting, invloed hadden op de werkelijke koopkracht van den frank in de zaak waarover het gaat.

Art. 2. — Door het vorig artikel wordt niet afgeweken van het koninklijk besluit Nr 158 van 11 April 1935 waarbij de overeenkomsten in zake huur van onroerende goederen, erpacht of leening bij de economische tijdsomstandigheden worden aangepast.

Art. 3. — Deze wet wordt van kracht den dag waarop zij in het «Staatsblad» wordt bekendgemaakt.

Gegeven te Knocke-Zoute, den 29en April 1935.

KONINKLIJK BESLUIT VAN 6 MEI 1935 TOT AANVULLING VAN DE POLITIEMAATREGELEN INZAKE KOOPHANDEL DOOR GESCHIKTE MIDDELEN OM DE OPDRIJVING VAN DEN PRIJS DER EETWAREN EN KOOPWAREN TEGEN TE GAAN

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Reeds vóór de muntwet van 30 Maart 1935 heeft de wet van 31 Juli 1934 aan den Koning de macht toegekend om alle maatregelen te treffen die noodig zijn tot aanpassing van den prijs van de onontbeerlijke producten bij de economische tijdsomstandigheden en tot bescherming van de producenten, kooplieden en verbruikers tegen alle praktijken die mochten afbreuk doen aan de normale voorwaarden der mededinging. (Wet van 31 Juli 1934, art. 1, n. III, litt. d en g).

Bij artikel 5 der wet van 15 Maart 1935 wordt aan den Koning, in algemeene termen, de macht toegekend om de inrichting van de politie van koophandel aan te vullen.

De regering heeft verklaard dat zij, om het ongewettigd stijgen van de prijzen tegen te gaan, haar toevlucht zou nemen tot elke regeling welke de wet haar toelaat te treffen.

Gelukkig heeft de regering tot nu toe in haar pogingen eene oprechte medewerking en onbetwistbaar ook veel goeden wil ontmoet bij de meeste industrieelen en kooplieden.

Deze begrijpen dat de nationale economie in hooge mate belang heeft bij het behoud van normale prijzen.

Doch er dient vermeden dat de uitslagen van de gezamenlijke actie van de regering en van de meerderheid der nijveraars en kooplieden zouden worden tegengewerkt door de handelingen van enkele producenten of verkoopters die, zonder zich om het algemeene belang te bekommeren, door het systematisch opdrijven van hun prijzen ten aanzien van een ongenoegzaam ingelichte clientele uit de tegenwoordige omstandigheden profijt trachten te halen.

Het ontwerp van besluit dat wij de eer hebben aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen heeft in de eerste plaats ten doel diegenen te straffen, die op de binnenlandse markt eetwaren of koopwaren aan een hooger prijs dan den normalen te koop aanbieden of verkoopen.

Het begrip «normale prijs» en «abnormale prijs» is niet nieuw in ons wettenstel.

Artikel 1 van het hierbijgaande besluit is slechts een aanvulling van artikel 1, alinea 3, der wet van 18 Juli 1924. Deze laatste bepaling straft degenen die, zelfs zonder bedrieglijke middelen aan te wenden, doch opzettelijk, op de binnenlandse markt, door eenig verbod, eenige overeenkomst of eenige beperking de abnormale stijging of daling van de prijzen der levensmiddelen of koopwaren of van de handelspapieren en -effecten bewerken, handhaven of pogen te handhaven.

In den loop van de voorbereidende werkzaamheden tot deze wet werd de abnormale prijs omschreven als zijnde de prijs die hooger is dan deze die men redelijkerwijze mag vragen (Pasin, 1924, bladz. 388), een wederrechtelijke prijs (Pasin, bladz. 410 en 417); daartegenover is de normale prijs, de prijs die normaal aan den verkoper een billijke winst laat (Pasin, bladz. 413).

Volgens artikel 1 van het hierbijgaand besluit, dat de

bewoordingen van artikel 2 der wet van 18 Juli 1924 gebruikt, is de abnormale prijs diegene welke gerechtvaardigd wordt noch door den stand der markt, noch door de normale bedrijfskosten. Deze zijn voornamelijk de kosten van fabricage, van inrichting, van vervoer en van productie, onder meer de kosten der grondstoffen.

Daaruit volgt inzonderheid dat de producenten en kooplieden die, onder voorwending van de nieuwe muntwet, het bedrag van den verkoopprijs van hun eetwaren en koopwaren stelselmatig met 39 t.h. zouden verkoopen, een abnormalen prijs zouden vragen in de mate waarin de devaluatie niet een overeenstemmende stijging van hun kostenden prijs heeft veroorzaakt.

Terwijl alinea 3 van artikel 1 der wet van 18 Juli 1924 van toepassing is op hen, die op de binnenlandsche markt een abnormale stijging of daling van den prijs van een eetwaar, van een koopwaar, van handelspapieren of -effecten bewerken, handhaven of pogen te handhaven, straft artikel 1 van het ontwerp het te koop stellen of het verkoopen op deze markt van eetwaren of koopwaren tegen een abnormalen of overdreven prijs, zelfs wanneer de verkoper niet het inzicht heeft een stijging van de gansche markt van deze eetwaar of van deze koopwaar te veroorzaken, doch slechts het inzicht de producten die hij bezit tegen een overdreven prijs af te zetten.

Zulke daad, die op zichzelf reeds in strijd is met de eerlijkheid op handelsgebied, is in de tegenwoordige omstandigheden een werkelijk gevaar voor het evenwicht van den stand der markt. Plots en niet gewettigde stijgingen kunnen inderdaad aan onze nationale economie ernstige schade toebrengen.

Daarentegen, terwijl de wet van 18 Juli 1924 niet alleen toepasselijk was op de eetwaren en koopwaren, maar eveneens op de handelspapieren en -effecten, geldt dit besluit slechts voor den verkoop van eetwaren en koopwaren; in zake handelspapieren en -effecten is het niet noodig nieuwe bepalingen in te voeren. (Cfr. art. 3, titel V, boek I, van het Wetboek van Koophandel, koninklijk besluit n. 84 van 30 Januari 1935).

Gewetensvolle kooplieden hebben dus van artikel 1 van het besluit niets te duchten. Deze bepaling zal, evenals dit het geval is voor de wet van 18 Juli 1924, naar billijkheid en met matigheid toegepast worden. Natuurlijk zal slechts dan rechtsvervolgning plaats hebben wanneer de gevraagde prijs niet op aannemelijke wijze kan gerechtvaardigd worden en derhalve de producent of de verkoper willess en wetens aan de voorschriften der eerlijkheid op handelsgebied afbreuk heeft gedaan.

Door de lijst van de gemiddelde prijzen, die de Minister van Economische Zaken zal bekendmaken, zal, wat de binnenlandsche prijzen betreft, een nauwkeurig gegeven verstrekt worden waaraan zowel de rechterlijke overheden als de producenten, de verkoopers en de verbruikers hun oordeel zullen kunnen toetsen.

* * *

De regeering heeft ook vastgesteld dat sommige producenten of verkoopers, in de hoop dat eerlang een stijging zal intreden, de koopwaren, die zij voortbrachten of die zij toch voor den verkoop gereed hielden, stelselmatig weigerden op de markt te brengen. In werkelijkheid veroorzaken zij zelf, door het schijnbaar schaarscher worden van de koopwaar, de stijging der prijzen en verstoren zij het evenwicht van den stand der markt.

Artikel 2 van het ontwerp geeft aan den Minister van Economische Zaken de bevoegdheid te beslissen op welke koopwaren de bepaling van het artikel toepasselijk is.

Het spreekt van zelf dat deze bepaling de toepassing van artikel 1 der wet van 18 Juli 1924 niet in den weg staat telkens als de door dit artikel vereischte voorwaarden aanwezig zijn.

* * *

Door artikel 4 worden al de bepalingen van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht, buiten artikel 43,

op de door het besluit voorziene inbreuken toepasselijk gemaakt.

Daaruit volgt aan den eenen kant dat, door het aannemen van verzachtende omstandigheden de voorziene straffen zullen kunnen verminderd worden (art. 85 van het Wetboek van Strafrecht) en, aan den anderen kant, dat de eetwaren en de koopwaren, waarop de inbreuk betrekking heeft, in strijd met de bepalingen van artikel 43, nooit zullen verbeurdverklaard worden.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gezien de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld door de wetten van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Geet, onder meer, op artikel 1, nr III, litt. d en g, en nr V van die wet;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. Met gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar en met geldboete van honderd frank tot honderd duizend frank wordt gestraft hij die, op de binnenlandsche markt, eetwaren of koopwaren tegen een hooger dan den normalen prijs te koop biedt of verkoopt.

De hoven en rechtbanken oordeelen oppermachtig over het abnormaal karakter van den prijs. Zij houden, in verband daarmee, rekening, met den stand van de markt, met de normale bedrijfskosten van den handel of de nijverheid, inzonderheid met de kosten van productie, van fabricatie, van verwerking en van vervoer.

Art. 2. Met dezelfde straffen worden gestraft de producenten, voortverkoopers of kooplieden die al hun koopwaren of een gedeelte er van aan den omloop onttrekken door te weigeren ze te verkoopen.

De Minister van Economische Zaken beslist op welke koopwaren deze bepaling van toepassing is.

Art. 3. Al de officieren van gerechtelijke politie, alsmede de door den Koning aan te duiden beambten, zijn bevoegd om de inbreuken op dit besluit vast te stellen; hun proces-verbaal heeft bewijskracht tot bewijs van het tegendeel.

Om die inbreuken vast te stellen, mogen de officieren en beambten zich tusschen 9 uur en 21 uur toegang verschaffen tot de lokalen waar de eetwaren of koopwaren worden vervaardigd, opgeslagen of te koop gesteld, en zich de boeken, papieren en bescheiden in verband met het handelsbedrijf doen voorleggen.

Zelfs buiten den hierboven bepaalden tijd, mogen zij zich toegang verschaffen tot de lokalen die voor het publiek open blijven.

Alle handelingen waardoor de vaststelling van de inbreuken of de met het oog op die vaststelling gedane opsporingen kunnen verhinderd of belemmerd worden, worden gestraft met de in artikel 1 voorziene straffen.

Art. 4. Al de bepalingen van boek I van het Wetboek van Strafrecht, buiten artikel 43, zijn op de bij dit besluit voorziene inbreuken van toepassing.

Art. 5. Onze Ministers van Justitie en van Economische Zaken zijn belast, ieder wat hem betreft, met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 6 Mei 1935.

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

UIT DE PERS

AANVARINGEN

Behandeling in Nederland en België.

Jaren geleden maakte ik voor het eerst kennis met de Belgische gewoonte, om onmiddellijk na eene aanvaring een expert aan te wijzen, die de schaden opneemt, partijen en getuigen hoort, een rapport opmaakt en hetzelfde bij het Tribunaal indient.

Eerst daar wat vreemd tegenover staande, heb ik toch in latere jaren, vooral wanneer tengevolge van appel van het interlocutoir, de verhooren hier te lande eerst eenige jaren na de aanvaring aan de beurt kwamen, mij dikwijls afgevraagd, of dit Belgisch systeem toch niet de voorkeur zou verdienen boven het onze.

Zooals gebruikelijk is, heb ik berust in den ouden sleur zonder mij er erg warm over te maken.

Kort geleden werd echter mijn volle aandacht op deze kwestie gevestigd doordat ter gelegenheid van een pleidooi voor een onzer Hoven mijn tegenpartij het Belgische systeem uitermate hekelde, het in een belachelijk daglicht stelde en allerei mij onbekende mededeelingen deed over oorsprong en beteekenis van dat systeem. Volgens zijn mededeelingen zou het slecht werken en den advocaten uitermate slecht bevredigen. Een hunner bezwaren was vooral, dat zij door deze wettelijke regeling geen gelegenheid hadden kennis te nemen van de verhooren, doordat alles op eigen houtje door den aangewezen expert wordt opgeknapt.

Deze feiten imponeerden mij en deden mij aarzelen of het Belgisch systeem wel de goede zijden had, welke ik er jarenlang aan had toegeschreven. Ik wilde er meer van weten en begon een onderzoek in België. De mededeelingen, welke ik daarop ontving, zijn zóó verassend en wijzen zoo op belangrijke voordeelen aan dit systeem verbonden, dat ik meen niet te mogen nalaten hieraan meerdere bekendheid te geven.

Ik doe dit vooral in de hoop, dat ook hier te lande wij eene gelijke regeling zouden kunnen verkrijgen.

Voorop dient hierbij gesteld te worden, dat het Belgische systeem niet berust op eene wettelijke regeling doch het naar een Belgische confrère mij inlichtte « juist de advocaten van Antwerpen zijn, die het systeem hebben uitgevonden, in zaken van eene aanvaring een deskundige te laten noemen, dit niet alleenlijk om het bedrag der schade te bepalen, maar om een advies te geven nopens de oorzaak der aanvaring. Deze deskundige wordt alzoo gemachtigd de averijen op te nemen de partijen en getuigen te onderhooren en alzoo zijn advies te geven nopens de manoeuvres van beide schepen.

» Dank zij «dit» systeem, vindt de Rechtbank in het verslag van den deskundige al de noodige inlichtingen, niet alleenlijk aangaande de feiten, maar ook aangaande manoeuvres.

» Ik voeg hierbij dat de zee-experts, die regelmatig benoemd worden deel uitmaken van een Commissie, door de Rechtbank van Koophandel ingesteld. Deze Commissie heeft een bureel, waar experts altijd tegenwoordig zijn. Ingeval dringende maatregelen dienen genomen te worden is het dus altijd mogelijk een expert te vinden om hem te gelasten onmiddellijk de averijen op te nemen of maatregelen aan te bevelen.»

Onze Antwerpsche confrère deelt nog verder mede, dat het rapport van den deskundige « natuurlijk de Rechtbank niet bindt, en dat het gebeurt, dat de Rechtbank, op basis van de getuigenissen en van de feiten in het verslag bevestigd, in afwijking van het advies van den deskundige oordeelt ».

En als m. i. den meesten lof toekennend aan 't Belgisch systeem schrijft hij woordelijk: « Dit systeem heeft an-

dere voordeelen. Men mag zeggen dat in 70 pct. der gevallen het proces voor de Rechtbank wordt vermeden: de zaak wordt dikwijls in der minne geschikt, want de partijen, kennismend van het verslag van den deskundige, verklaren zich akkoord om op basis van dit verslag de zaak te vereffenen zonder verdere rechtspleging ».

Een tweede confrère, eveneens door mij om zijne meening gevraagd, deelt als zijn meening mede: « Dat de onmiddellijke benoeming na eene aanvaring van eenen deskundige (zooals hier geschiedt) belast met de opname en schatting der averijen en verlet en met de getuigenverhooren, grootendeels den Rechter inlicht; om, in gevolge het deskundig verslag vonnis uit te spreken. Natuurlijk blijft de Rechtbank vrij het advies van den expert aangaande omstandigheden en oorzaak van de aanvaring ja of neen te volgen, maar gewoonlijk, volgt de Rechtbank dit advies, hetgeen alsook door het Hof gedaan wordt, daar gezegde expert juist benoemd wordt in de zaak door zijne technische kennis toe te lichten ».

Bij nadere beschouwing valt het systeem en de resultaten er van dus nog al mee. Vooral de omstandigheid, dat de experts, die voor de benoeming in aanmerking komen, deel uitmaken van een door de Rechtbank benoemde commissie, wettigt vertrouwen. Er is dus wel controle op en juist door degenen die de benoemingen doen. Dat geeft een stevige waarborg, zoowel voor den persoon van den expert, als voor de wijze, waarop hij zijn taak zal waarnemen.

En die waarborg wordt natuurlijk nog meer vergroot door de omstandigheid, dat zijn advies den Rechter niet bindt; daardoor heeft het voor de partij, die zich niet met het advies kan vereenigen, alle reden om zijn bezwaren den Rechter voor te leggen, zoodat de Rechter in de gevallen, waarin wel geprocedeerd wordt, het voor en tegen van de adviezen onder de oogen krijgt en er over te oordeelen heeft.

Voor den expert zal dit een prikkel zijn om zijn taak zoo nauwgezet mogelijk te vervullen.

Hij zal dus wel oppassen de getuigenverklaringen zoo juist mogelijk te redigeeren en zoo volledig mogelijk zijn feitenmateriaal bijeen te vergaren.

En dat niet slechts het Tribunaal, hetwelk de Commissie van experts benoemde, doch ook het Hof van Brussel de adviezen van den aangewezen expert waardeert, blijkt wellicht het best uit de omstandigheid, dat een voor mij liggend arrest van het Hof te Brussel aanvangt met:

« Vu l'appel interjeté contre les deux jugements du Tribunal de Commerce d'Anvers et produits en expéditions régulières dûment enregistrées;

» Vu également le rapport de l'expert produit en expédition enregistrée;

en eindigt met:

» Attendu que le premier juge comme l'expert ont sagement apprécié les faits de la cause et qu'aucune critique justifiée n'a pu être formulée contre la décision querellée ».

Dus de Appelrechter stelt nagenoeg het advies van den expert op een lijn met het vonnis van den Rechter der eerste instantie en de gevolgtrekking is dan toch wel gewettigd, dat dit op het oog aannemelijk systeem, ook in de praktijk blijk geeft nuttig en bruikbaar te werken.

En m. i. zal gelijk systeem ook hier te lande zijn succes kunnen hebben.

Noodig zal daarbij echter zijn dat begonnen wordt met het samenstellen van een Commissie van vaste experts, wier wijze van benoeming de onpartijdigheid waarborgt.

Hoe komen wij zoover? Hier is iets nuttigs te bereiden, zoowel voor de Rechterlijke macht als voor de belanghebbenden, reederijen en assuradeuren, en ook advocaten. Wanneer de handen ineengeslagen worden, dan zal dit zeker tot het gewenschte resultaat voeren.

Amsterdam, April 1935.

J. J. VAN DEN DRIES.

Weekblad van het Recht.

Dinsdag, 16 April 1935. N° 12892.